

Ondermijningsaanpak gemeente Ede werkt, maar meer aandacht nodig voor personele basis

De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de manier waarop de gemeente Ede ondermijning aanpakt. Bij ondermijning gaat het om criminele activiteiten die sluipenderwijs onze samenleving binnendringen en risico's opleveren voor veiligheid, gezondheid en integriteit. Het gaat om activiteiten die zich deels afspelen in de bovenwereld en zo invloed hebben op inwoners. Je kunt dan denken aan huren voor drugsproductie, fraude bij verkoop of in de zorg of het niet naleven van arbeidswetgeving voor arbeidsmigranten.

Sterke basis gelegd

De Rekenkamer concludeert dat de gemeente de afgelopen jaren veel werk heeft verzet. Er zijn meer medewerkers aangenomen en er is veel kennis opgebouwd. De manier van werken met specialisten die mensen binnen de organisatie trainen om signalen te herkennen werkt goed. Ook werken de gemeente, politie, OM en andere partners goed samen. Ede neemt daarbij vaak het voortouw in regionale overleggen. Hierdoor is er bij alle organisaties meer zicht gekomen op problemen zoals drugscriminaliteit op vakantieparken, zorgfraude en jongeren die de criminaliteit inrollen.

Wel ziet de Rekenkamer dat de aanpak kwetsbaar is. Veel ambtenaren die werken aan ondermijning hebben het druk met andere taken. Daardoor blijft er te weinig tijd over voor de aanpak en beleid voor ondermijning. Hoewel er veel informatie wordt verzameld en gebruikt voor de aanpak van ondermijning blijkt het lastig om tot vervolging over te gaan. Dit komt deels door capaciteitsproblemen, bij de gemeente en ook bij de partners. Als er wel een aanpak volgt wordt niet goed bijgehouden wat de resultaten van de aanpak zijn. Daardoor is het lastig om te leren van ervaringen en om aan de gemeenteraad te laten zien wat de aanpak oplevert.

Voorstellen om de aanpak te versterken

De Rekenkamer doet een aantal voorstellen om de aanpak sterker te maken:

- **Behoud de aanpak met specialisten voor beleidsontwikkeling en trainen van alertheid in de organisatie.** Zet daarbij in op alle thema's in plaats van te kiezen voor focus.
- **Zorg dat dat medewerkers voldoende tijd hebben om hun ondermijningstaak te kunnen vervullen.** Let daarbij op dat alle rollen zijn belegd, en de aanpak niet hangt op een enkel persoon.
- **Versterk de drugsaanpak.** Zorg voor een goed beeld van drugscriminaliteit en combineer strafrecht voor handelaren en producenten met een persoonsgerichte aanpak voor jonge criminelen om hen uit het criminele circuit te halen.
- **Analyseer wat de aanpak oplevert,** zodat er van fouten en successen geleerd kan worden.
- **Geef de raad vaker voortgangsrapportages met uitleg bij de cijfers.** Daarmee kunnen ze hun controlerende rol vervullen.

Volgens de Rekenkamer staat Ede stevig in de aanpak van ondermijning, maar is er meer nodig om bij te blijven bij de ontwikkelingen van een groeiend Ede. De gemeente moet keuzes gaan maken over hoe ze de aanpak verder wil ontwikkelen en klaar te zijn voor de toekomst.